

## Reisverslag 2008 12 Lichtpuntjes in de Sahara.

Er zijn lichtpuntjes. Klein maar fel.

Bij Agacheff, de pas boven Moudjeria, rijden we dieper de Sahara in. Onderweg stoppen we regelmatig even om de motor te laten afkoelen. Ik blijf in de auto met een fles water binnen handbereik waaruit ik iedere 10 minuten gulzig als een baby drink. Ik heb een grote lap om mijn hoofd om de ergste hitte buiten te houden, het helpt maar weinig. Rond twaalf uur, op het heetst van de dag, komen we bij een groepje tenten. Sommige zijn originele Sahara tenten, andere zijn van gras met vodden of enkel gras of enkel vodden. Het is muisstil, niemand te zien. Zelfs geen zuchtje wind. Als de auto stopt zie je voorzichtig de mannen om het hoekje van de tent gluren. Enkele seconden later worden we herkend en hoor je het welkom joelen van de vrouwen, wat klinkt als loeloeloeloeloeloe en dat steeds harder en hoger in toon. Een prachtig geluid zo midden in de stilte van de Sahara met de sidderende zon in het gloeiende zand. In vijf grote stappen ben ik bij de dichtstbijzijnde tent. Het zand laat kleine blaren achter op mijn voeten. Ik schop snel mijn slippers uit, kruip onder het tentdak en laat mij op de mat vallen. Een haan en twee broodmagere kippen zoeken met hun kleintjes snel een heenkomen en blijven mij vanuit een hoekje verontwaardigd aanstaren. De haan komt brutaal dichterbij en blaast boosaardig, als ik hem op Sahara-wijze terechtwijs door mijn slipper naar hem te gooien. Hij kijkt mij, verbaasd over zoveel kennis over het Sahara-gedrag, nog een keer boosaardig aan, om daarna weg te lopen met zijn vrouwen en kinderen in zijn kielzog.

De eerste hindernis is genomen.

Een van de vrouwen komt de tent in met een kalebas met bruinig schuimend water. Ik pak het dankbaar van haar aan, omdat ik weet hoe kostbaar het is. Ik zet de kalebas even aan mijn mond om hem daarna met een "dankje, dankje" terug te geven. Dan groeten we elkaar hartelijk. Ik blij om elkaar weer te zien, en zij blij met de afwisseling in het dagelijkse ritme van de dag. De mannen en kinderen zijn nog buiten om Demba en de auto en dat wat wij mee hebben genomen te begroeten.

Even later komen ook zij binnendruppelen. De kinderen dragen de bagage die binnen bewaard moet worden, zoals leitjes, krijtjes, schriften, potloden, schooltassen en waterflessen.

En de jongens hoor ik stommelen met de matten voor de school, de waterpotten en het schaap om straks het slachtfest van Abraham te kunnen vieren.

We eten gezamenlijk, wat betekent: we drinken thee en eten het door ons meegebrachte traditioneel gebakken brood. Zij eten alleen 's avonds om niet met een hongerige buik te gaan slapen. Hun dagelijkse maaltijd bestaat uit een soort grauwe waterige pap.

De tent wordt steeds voller, van heinde en verre komt het nieuws dat wij zijn aangekomen en ieder wil graag komen groeten.

Na het eten, het thee drinken en het uitwisselen van de nieuwtjes, gaan de kinderen naar de nieuwe school. Wij lopen mee, ik heb twee verschillende oude sokken te leen gekregen om in mijn slippers te dragen tegen het brandende zand.



Zes van de grote meisjes uit de omgeving, voor wie wij twee jaar geleden een cursus batik zijn begonnen, lopen trots in hun nieuwe kleren voorop. De school is eenvoudig maar degelijk. De kinderen zitten op maten, de leerkracht geeft les op twee niveaus. De kinderen zijn van uiteenlopende leeftijd. Het gebouw is duurder geworden dan we begroot hadden. Wij hebben ons vergist in de transportkosten. Het is moeilijk vervoer voor materiaal te vinden. Er zijn maar weinig auto's beschikbaar die sterk genoeg zijn om op deze plek te kunnen komen. Ook zijn de chauffeurs bang om dit traject af te leggen, omdat er bij pech onderweg weinig hulp te verwachten is. En pech heb je in dit gebied bijna altijd. De hitte is slecht voor de banden, de motor wordt te heet, zand en stof komt in de diesel, lekke banden is meer regelmaat dan uitzondering. We weten dat uit eigen ervaring. Als je moet gaan lopen omdat vervoer niet meer mogelijk is, overleef je het niet. Maar de school staat stevig en trots in het zand. Er is weer een stukje veroverd op de ernstige armoede van deze mensen die vorig jaar nog slaven waren.

De leerkracht is een serieuze man die buiten Arabisch ook wat Frans spreekt. We spreken over onderwijs in het algemeen en over informatie krijgen en geven over allerlei belangrijke levensvraagstukken in het bijzonder. Hij besteedt aandacht aan sociale vaardigheden, gezondheid, hygiëne, en mensenrechten. Ik ben blij verbaasd over de acties van deze man. Een ex-slaaf, die het geluk had bij een meester te zijn opgegroeid in de stad die hem onderwijs heeft laten volgen. Sinds enkele jaren is hij vrij en heeft hij zichzelf zoveel mogelijk geleerd door alles te lezen wat hij te pakken kon krijgen. Nu wil hij zich inzetten voor deze groep mensen. Niet alleen de kinderen, maar ook de volwassenen. Hij heeft nogal wat wensen, over extra klassen, een ruimte uit de hitte voor discussies met de mannen. Een ruimte voor het bevallen van de vrouwen. Water voor de gemeenschap, wat ontwikkeling en onafhankelijkheid kan geven voor de hele groep. Daardoor zouden er mogelijkheden ontstaan om groenten en sorghum te verbouwen en wat eigen dieren te houden. Ik merk dat hij zich net als de anderen, terdege van bewust is dat de financiële mogelijkheden zeer beperkt zijn. Maar samen dromen over al deze wensen houdt de hoop en het vertrouwen op een beter leven levend.

Ik ben het helemaal met hem eens.

Zonder dromen waren we hier nooit gekomen.



Wiljo Woodl Oosterom: Spuistraat 23, 1135 AV Edam, The Netherlands . silentwork@planet.nl  
phone +31-299-315184 (fax -82) . mobile +31-622-273212 . Rabobank 356.918.890 . www.silentwork.org